

Collegevergadering 30 november 2001

‘We hebben oorlog met Justitie’

Tijdens de vergadering van het College van Afgevaardigden (30 november in de Jaarbeurs) kwamen diverse moeilijkheden met de departementen van Justitie en Financiën ter sprake. Deken Marek Guensberg maakte er door zijn sombere mededelingen over besprekingen inzake af luisteren, verschoningsrecht en kwaliteitstoets een boeiende ochtend van.

Jan Pieter Nepveu
freelance journalist

Algemeen deken Marek Guensberg opende met ernstige mededelingen. De eerste betrof de noodzaak van een kort geding tegen de Staat, omdat het Openbaar Ministerie weigert opnames te vernietigen van afgeluisterde telefoongesprekken tussen advocaten en verdachten.

De volgende ging over de Europese anti-witwas richtlijn. Het Europees Parlement heeft besloten tot een meldplicht voor advocaten. De schade van deze principiële inbreuk op de geheimhoudingsplicht is dankzij inspanningen van Europese balies gelukkig beperkt gebleven. Als ook de implementatie in de Nederlandse wetgeving gewetensvol gebeurt, is de ellende te overzien. Guensberg mist bij het Ministerie van Financiën echter welwillendheid, en de onderhandelingen zijn ‘niet minder dan grimmig’. Financiën gaat overenthousiast te werk en aan de diverse richtlijnen en maatregelen valt geen touw vast te knopen. Minister Zalm heeft er blijk van gegeven ‘niet te begrijpen wat advocaten zijn en wat ze doen’, zei Guensberg. ‘Je weet als advocaat straks niet of je een meldplicht overtreedt, en daarvoor het gevang in kunt gaan, dan wel of je een geheimhoudingsplicht overtreedt en daar het gevang voor in kunt gaan.’

Guensberg stelde verder dat de Orde door het slechte imago van de advocatuur gehinderd wordt. Steeds meer schijnt de balie te worden afgerekend op wat zij lijkt te zijn en niet op wat zij is. ‘Wat wij uitstralen en zeggen wordt gewoon niet vertrouwd,’ zei Guensberg. ‘Ons wordt dat door het Ministerie van Justitie inmiddels *unverfrozen* medegedeeld. Men weet dat wij gelijk hebben maar dat ons gelijk politiek niet gehaald kan worden.’

Doorgaan met onderhandelen?

Zijn laatste mededeling betrof ruzies tussen de Orde, Justitie en de Raden van voor Rechtsbijstand aangaande de gefinancierde rechtshulp. ‘We hebben oorlog met Justitie, en waarschijnlijk ook met Financiën. Hoe ver gaan we door,’ wilde Guensberg van het College weten. Want het voor de Orde acceptabele systeem van kwaliteitstoetsing blijkt de Raden voor Rechtsbijstand niet ver genoeg te gaan. De Raden willen zelf de kwaliteit per advocaat kunnen controleren, wat bij de Orde erg gevoelig ligt. Guensberg: ‘Als wij zeggen dat een advocaat een advocaat is dan mag hij moordenaars bijstaan, en grote ondernemingen. Waarom zou hij dan opeens niet meer werkzaam mogen zijn in de gefinancierde rechtshulp?’

Moet de Orde, om van het gezeur af te zijn, dan maar wat principes laten varen, vraagt Guensberg. ‘We hebben te maken met advocaten die tegen een veel te laag inkomen bezig zijn in een belangrijk praktijksegment en ik kan me voorstellen dat veel van die advocaten zeggen: “doe niet zo moeilijk, maak een weg vrij voor die zestien gulden verhoging”.’

B. ten Doesschate (Utrecht) is principieel. Hij was altijd al ‘mordicus’ tegen de audit, maar wist dat veel advocaten de tariefsverhoging nodig hadden. Er zijn echter grenzen. ‘Als de Raden voor Rechtsbijstand in de keukens kunnen kijken van dekenbezwaren en puntencontrole, dan zijn we een brug te ver gegaan.’

C. Okkerse (Zwolle) vindt het een ‘uitermate ongelukkige ontwikkeling’ dat er twee soorten advocaten ontstaan. De gefinancierde advocaten moeten voldoen aan allerlei voorwaarden van de overheid, terwijl de rest hiervoor gevrijwaard blijft.

P. Haans (Breda) stoort zich aan 'de enorme stroperigheid' die advocaten ondervinden vanuit de Raden voor [??] Rechtsbijstand. Hij verzocht de Orde dan ook te proberen van 'dit gezeur' af te raken: 'Tot hier en niet verder.'

M. van den Wall Bake (Amsterdam) begrijpt de principes van de Orde maar is bang dat ze bij de bevolking 'geen genade' zullen vinden. Van artsen bijvoorbeeld wordt ook verwacht dat zij hun praktijk slechts mogen uitoefenen wanneer ze zich regelmatig laten bijscholen.

J. Peek (Breda) denkt dat de Orde 'inge- haald wordt door de praktijk' want de Raad voor Rechtsbijstand in Den Bosch heeft al kwaliteit afspraken gemaakt met zes kantoren. Guensberg noemde dit 'fantastisch' voortrekkerswerk maar vond het wel 'vervelend' dat de eenheid van gefinancierde advocaten doorbroken wordt.

Een duidelijk tegengeluid kwam van Mw. I. Korteweg (Rotterdam). Zij denkt bovenal praktisch. Waarom doet de Orde toch zo moeilijk? Kleine advocaten zijn ondernemers, weet Korteweg, voor wie economische motieven spelen. Laat hen zelf beslissen of ze zich willen onderwerpen aan de subsidievoorwaarden.

L. Hamer (Amsterdam) zag de Raden voor Rechtsbijstand niet als vijanden. Hij sprak van 'koudwatervrees' bij de Orde en riep op bij te dragen aan het wederzijds vertrouwen. Akkoord, meende Guensberg, die het daarentegen ook 'zeer terecht' zou vinden als de Raden op hun beurt vertrouwen in de Orde toonden. 'Als wij zeggen dat een advocaat goed is, dan zou dat voldoende moeten zijn.'

Kortom: moest de Algemene Raad doorgaan met onderhandelen over de gefinancierde rechtsbijstand? Bij handopsteken betoonde de meerderheid van de afgevaardigden zich daar inderdaad voorstander van.

Nog voor de lunch

De volgende agendapunten waren minder enerverend. Benoemingen verliepen volgens voordracht; de jaarstukken van het pensioenfonds werden goedgekeurd; bij acclamatie werd de aanpassingsverordening Euro aangenomen.

De Ontwerp-verordening *Mandaat Centrale controle Verordeningen* deed evenmin stof opwaaien. Guensberg verzekerde nogmaals dat de zelfstandigheid van dekens en Raden van Toezicht niet ter discussie staat. 'De enige ambitie die wij hebben is het faciliteren van administratieve rompslomp.'

De begroting, voor het eerst in euro's, liet zien dat het de Orde voor de wind gaat. M. van den Wall Bake (Amsterdam) had daarom graag meer geld uitgetrokken voor public relations, opdat er in de toekomst 'als wij onder de zoden liggen' nog mensen voor een loopbaan in de advocatuur zouden kiezen.

L. Eenens (Den Haag) zei te hopen dat de begrote 40.000 euro voor gefinancierde rechtshulp voldoende is. 'Als meer geld nodig is, klopt onmiddellijk aan want ik denk dat u daarvoor binnen het college en zeker bij de Haagse fractie de handen ogenblikkelijk op elkaar krijgt.'

Het vaststellen van de financiële bijdrage 2002 ten slotte vergde minder dan vijftien seconden, zodat Guensberg de vergadering al voor de lunch kon sluiten. Dat scheen de afgelopen zes jaar nooit meer te zijn gebeurd.

Besluitenlijst 30 november, Utrecht

benoemingen

Tot nieuw bestuurslid van de Stichting Ondersteuningsfonds Advocatuur wordt benoemd mr. J.M.J. Huver en herbenoemd worden mrs. ... Groen en .... Van Erp Taalman Kip.

Benoemingen Hof en Raden van Discipline

Als (plv.) lid van het Hof van Discipline
Mr. J.W. Byvanck, Nijmegen
Mr. A.W.A.M. Fiévez, Deventer
Mr. E. Swaab, Amsterdam
Mr. P.J. Baauw, Utrecht

Als lid van de Raad van Discipline Den Haag wordt verkozen:
mr. W.I. Merens, Rotterdam

Als (plv.) lid van de Raad van Discipline Leeuwarden worden her-/verkozen:
Mr. J. de Goede, Leeuwarden
Mr. A.A. Vogelsang, Meppel
Mr. E.J. Rotshuizen, Leeuwarden

Als (plv.) lid van de Raad van Discipline Arnhem worden her-/verkozen:
Mr. F.A.M. Knüppe, Arnhem
Mr. H.C. Brandsma, Apeldoorn
Mr. J. Langeler, Hengelo (O)
Mr. P.C. Borkhuis, Deventer

Als (plv.) lid van de Raad van Discipline Amsterdam worden her-/verkozen:
Mr. A.G. van der Plas, Amsterdam
Mr. J.J.W. Remme, Utrecht
Mr. J.R. Goppel, Haarlem
Mr. B. Breederveld, Alkmaar

Goedkeuring jaarstukken Pensioenfonds 2000

de jaarstukken worden goedgekeurd het College wordt conform de statuten gehoord omtrent de herbenoeming van 3 bestuursleden van het fonds te weten mrs. F.A.M. Knuppe, S.A. Tan en Mw. J.M. van Duursen.

Gefinancierde Rechtshulp

Van de stand van zaken betreffende de verhoging en de 'auditing' wordt met zorg kennis genomen.

Aanpassingsverordening Euro

De verordening wordt met minimale tekstuele aanpassingen vastgesteld. De verordening zal worden geïmplementeerd in de bestaande wet- en regelgeving per 1 januari 2002 om 0.00 uur

Verordening Mandaat Centrale Controle Verordeningen, mandaatbesluit, protocol en een notitie over de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

De verordening wordt vastgesteld terwijl het College zich ook kan vinden in het bijbehorende mandaatbesluit en protocol. Er worden enkele kleine tekstuele aanpassingen aangebracht en daarnaast enige praktische aanbevelingen gedaan.

De centrale controle zal nu per 1 januari 2002 van start gaan.

De Algemene Raad beraad zich over de consequenties van de Wet Bescherming Persoonsgegevens en komt daarmee bij het College terug.

Begroting 2002 en Meerjarenraming 2003/2004

De begroting en meerjarenraming worden goedgekeurd.

Besluit tot vaststelling financiële bijdrage 2002

De financiële bijdrage voor 2002 wordt vastgesteld conform het voorstel van de Algemene Raad. De financiële bijdrage luidt in Euro's en is rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 5,-. Voor het overige is het besluit ongewijzigd ten opzichte van 2001.